

Hälsovårdare – så här hanterar du ett barn som stammar!

Stärk dina egna kunskaper

- Utvidga dina kunskaper och färdigheter om stamning genom att göra den kostnadsfria utbildningen "Änkyttävä asiakas terveydenhoitajan vastaanotolla" (på finska på adressen www.temposhop.fi)

Känn igen stamning

- Det är viktigt att du som hälsovårdare tar upp talutvecklingen och hur flytande talet är, trots att det kanske inte hörs att barnet stammar under besöket. Ta i bruk uppföljningsblanketten! Där påminns du om alla viktiga frågor.

Grundläggande information till familjen

- Ge föräldrarna information om stamning och lugna ner dem så att de inte är oroliga, men förringa inte heller problemet. Ge föräldrarna broschyrmaterial om stamning (på finska, finns på adressen www.tempokeskus.fi), och be att föräldrarna bekantar sig med det kostnadsfria materialet "Kohti Voimaa" (på finska, finns på adressen www.temposhop.fi). Kom också ihåg den mer omfattande nätbaserade rehabiliteringen "Voima" (på finska). Där får familjen information och tips för hur man stöder barnet så att talet blir mer flytande.

Hänvisa barnet till rätt vårdinstans

- I vissa fall skrivs en remiss till talterapi omedelbart när stamningen tas upp i samband med besöket hos hälsovårdaren. I något av fallen kanske man kan följa med situationen i exempelvis tre månaders tid och skriva en remiss senare. Uppföljningsblanketten hjälper dig att få en uppfattning om när det är viktigt att hänvisa barnet till talterapi. Många familjer kan också ha nytta av den nätbaserade rehabiliteringen "Voima" (på finska).

För hälsovårdare:

För familjer:

Inom småbarnspedagogik:

Utvecklingsprojekt för rehabilitering 2022–2025 (FPA-finansierat projekt): Bättre tillgång till vård av barn som stammar
Voimavarakeskus Tempo Oy

Hur du som hälsovårdare känner igen och följer upp stamning på din mottagning

Blanketten är avsedd som stöd för ditt arbete som hälsovårdare för att du ska känna igen stamning. Du kan gå igenom temaområdena på blanketten genom att diskutera med föräldern. På blanketten kan du notera hur stamningen tar sig uttryck hos barnet. Om ni följer upp situationen senare, kan du också skriva ner iakttagelser från uppföljningsbesöket på samma blankett.

Hur man upptäcker om barnet inte talar flytande

Hurudan är barnets talförmåga? Hur uttrycker sig barnet? Talar barnet flytande och obehindrat? Har det alltid varit så eller har barnet haft vissa perioder eller situationer då barnet inte talade flytande eller då barnet stammade?

- Barnet har alltid talat flytande
- Barnet har inte talat flytande

Om barnet alltid har talat flytande, behöver ni inte fortsätta med detta frågeformulär.

	Datum för besöket: lakttagelser:	Datum för besöket: lakttagelser:
När började barnet stamma, dvs. när hände det för första gången?		
Hur visar sig stamningen hos barnet? Kan föräldern beskriva hurudan stamningen är i vanliga fall? Kan föräldern beskriva stamningen då den är som värst?		
Hur har stamningen varierat efter att barnet började stamma? Har stamningen avtagit eller blivit svårare?		

Om det har gått 6 månader sedan barnet började stamma, ska du skriva en remiss till en logoped.

Uppmana familjen att i vilket fall som helst bekanta sig med det kostnadsfria materialet "Kohti Voimaa" (på finska, finns på adressen www.temposhop.fi). Ge föräldern det skriftliga materialet om hur man stöder barnet så att talet flyter på (www.tempokeskus.fi).

Om barnet är inom småbarnspedagogiken, kan du förmedla vidare informationen till daghemspersonalen om den kostnadsfria utbildningen som är riktad till dem (på adressen www.temposhop.fi) och som hjälper att stöda barnet i vardagliga situationer så att hen kan tala

Barnets reaktioner på att tala

Hur reagerar barnet på att hen inte kan tala flytande? Hur betar sig barnet om det känns svårt att tala?		
Påverkar stamningen barnets delaktighet och mod att våga tala? På vilket sätt?		
Vad berättar barnet om att stamma och att tala?		

Om barnet reagerar negativt på att hen själv stammar, exempelvis genom att bli frustrerad eller undvika att tala, ska du hänvisa familjen till talterapi omedelbart, oavsett hur lång tid det gått sedan barnet började stamma.

Förälderns oro

Hur oroad är föräldern över att barnet stammar? Skala: 0 = inte alls oroad, 10= mycket oroad		
Hur känns det för föräldern att barnet stammar?		
Hur upplever föräldern att hen kan hjälpa barnet?		

Om föräldrarna är mycket oroad över att barnet stammar, ska du omedelbart skriva en remiss till talterapi.

Det kostnadsfria materialet "Kohti Voimaa" (på finska) kan hjälpa föräldrarna. Kom också ihåg den omfattande nätbaserade rehabiliteringen "Voima" (på finska). Där får föräldrarna stora mängder information och tips för hur man stöder barnet så att talet blir mer flytande.

Du kan vidarebefordra information till daghemspersonalen om den kostnadsfria utbildningen som är riktad till dem och som hjälper att stöda barnet i vardagliga situationer så att hen kan tala flytande.

Du kan senare följa upp om det skett förändringar i hur flytande barnet talar och komma överens med familjen om ett uppföljningsbesök vid rådgivningen efter 3–6 månader, om alla följande kriterier uppfylls:

- Det har gått mindre än 6 månader sedan barnet började stamma.
- Barnet reagerar inte negativt på att hen stammar och det påverkar inte barnets förmåga att tala i olika situationer.
- Föräldern är inte ännu oroad över detta.